LIBRARY OF CONGRESS
WASHINGTON DC

1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 164. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 6-го ВЕРЕСНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, SEPTEMBER 6, 1973 No. 164. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

ДО СССР ПРИБУВ БРИТІЙСЬКИЙ ПРИНЦ ФІЛІПП, щоб взяти участь у кінських перегонах за чемпіонат Европи в Києві. Принц Філіпп є президентом Міжнародної Федерації Вершників. У змаганнях бере участь його дочка принцеса Анна. В Москві принца Філіппа гостив совєтський президент М. Підгорний, який обговорив при цій нагоді можливі відвідини СССР королевою Єлисаветою II.

В ІТАЛІЇ ВСЕ БІЛЬШЕ ВИПАДКІВ ЗАХВОРІНЬ ХОЛЕРОЮ. Перші захворіння сталися в Неаполі, де тепер переводиться масове щеплення населення. З Неаполю хворобу вже перенесено до Риму, а один випадок зареєстровано в Офенбаху, Західня Німеччина, куди повернувся з відпустки італійський робітник.

СЕКРЕТАРІЯТ УРЯДОВОЇ ПАРТІЇ ПРАЦІ В ІЗРАЇЛІ формально затвердив чотиролітний плян адміністрування окупованих арабських територій. Плян передбачає купівлю арабської землі приватними особами і компаніями та індустріяльну розбудову окупованих земель.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОН КУРТ ВАЛЬДГАЙМ закінчив поїздку на Близькому Сході, де він відвідав Ливан, Сирію, Єгипет, Ізраїль та Йордан, вивчаючи можливості замирення на цьому просторі. В часі відвідин він мав змогу також зустрінутися з представниками палестинського визвольного руху та обговорити з ними їхні умови замирення. З Йордану Вальдгайм виїхав до Альжіру, де візьме участь у конференції невтральних держав.

АРАБСЬКІ ДЕРЖАВИ ТА ІЗРАЇЛЬ ВІЗЬМУТЬ УЧАСТЬ в другій фазі Европейської конференції для справ безпеки і співробітництва, яка почнеться в Женеві 18 вересня. Комітет, який займається цим питанням, виніс рішення, на основі якого всі середземноморські держави мають право взяти участь в Европейській конференції.

ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКІ ЕКОНОМІЧНІ КОЛА ЗАТРИВОЖЕНІ поширенням „диких" страйків, в яких беруть участь понад 50,000 робітників з автомобільних заводів Опель і Форд, домагаючися підвишок заробітньої платні. Західньонімецька економіка переживає період незвичайного піднесення у зв'язку з високим поземом експорту, але одночасно з цим в країні збільшується приспішено інфляція. Урядові чинники намагаються стосувати заходи, щоб сповільнити економічний ріст, але тільки в такій мірі, щоб не спричинити рецесії.

ГАЗЕТА „НЮ ЙОРК ТАЙМС" з вівтірка, 4-го вересня, повідомила, що в наступному академічному році найтяжче буде дістати позички тим студентам університетів, які походять із середньо-заможних родин, тобто з родин, яких річний прибуток виносить понад 12.000 долярів. Майже всі федеральні та стейтові програми позичок для студентів головну увагу тепер звертають на фінансову спроможність кандидата, а не на досягнення в науці.

У ДЕТРОЙТІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ ПЕРЕГОВОРИ між представниками автомобілевої фірми Крайслер і речниками спілки Об'єднаних Автомобілевих Робітників в справі нового контракту. Робітнича спілка вибрала фірму Крайслер для офіційних переговорів, а потім плянує ці самі умови включити в контракти з фірмами Форд, Дженерал Моторс і Америкен Моторс. Робітнича спілка в цьогорічних переговорах головну увагу звертає на покращання умов праці, а не на підвищення заробітної платні.

ПРЕЗИДЕНТ Р. НІКСОН ПЛЯНУЄ В КІНЦІ ЦЬОГО ТИЖНЯ зустрінутися з членами свого кабінету та з провідниками Республіканської партії для обговорення законопроєктів, які буде розглядати Конгрес. Конгрес мав розпочати свою повакаційну сесію в середу, 5-го вересня.

СЕКРЕТАР ПРАЦІ ПІТЕР БРЕННАН у понеділок, 3-го вересня ц. р., заявив, що через економічну програму президента Ніксона, американські робітники живуть тепер краще, ніж коли перед тим. Промовляючи під час градуаційних церемоній в одному з університетів Ню Йорку, П. Бреннан сказав, що економічна програма Уряду зменшила безробіття, підвищила платні та дала робітникам нагоду знайти кращі праці. Ці слова Секретаря праці є цілком протилежними до тверджень профспілкового лідера Джорджа Міні, який минулого тижня та в День Праці виголосив промови, в яких гостро критикував економічну політику президента Ніксона.

АРІЗОНА СТАЛА ПЕРШИМ СТЕЙТОМ, в якому офіційно заборонено курити в деяких публічних приміщеннях з огляду на здоров'я, а не, щоб тільки запобігти пожежам. Стейтовий закон, який почав діяти від 8-го серпня ц. р., з огляду на здоров'я забороняє курення у віндах, закритих театрах, бібліотеках, музеях, концертових залях і автобусах. Тільки в точно окреслених місцях цих приміщень дозволяється курити. Прихильники цієї заборони хотіли також включити й ресторани, але більшість голосів стейтової леґіслятури були проти цього. Але багато ресторанів в Арізоні почали призначувати окремі залі для курців. Порушники нового закону можуть бути покарані грошовою карою від 10 до 100 долярів.

У 80-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ УНС 1973 РОКУ

ДО 31 ЛИПНЯ ПРИЄДНАНО НОВИХ ЧЛЕНІВ	2,259
ВПРОДОВЖ СЕРПНЯ ПРИЄДНАНО	297
РАЗОМ ДО 31-ГО СЕРПНЯ	2,556

Впродовж серпня надіслали до Головної Канцелярії по 3 і більше аплікацій нових членів наступні організатори та секретарі Відділів:

Роман Татарський (В. 94) — 22 аплікації нових членів, Карло Кобіто (В. 121) — 13, мгр Іван Геврик (В. 445) — 9, Андрій Іванюк (В. 106) — 7, Анна Гарас (В. 47) — 6, Михайло Савків (В. 57) — 6, Михайло Гентош (В. 305) — 6, Михайло Кігічак (В. 240) — 5, Михаїл Семків (В. 379) — 5, Софія Оріх (В. 33) — 4, Петро Головачук (В. 42), — 4, Тарас Сливінський (В. 59) — 4, Володимир Квас (В. 88) — 4, Петро Ліщак (В. 230) — 4, Андроній Копистянський (В. 327) — 4, Семен Гасяк (В. 355) — 4, Йосиф Ярема (В. 372) — 4; по 3 нові члени придбали: Петро Когут (В. 56), Богдан Верещинський (В. 75), Іван Одежинський (В. 83 і 216), Марія Вільцінскас (В. 101), Марія Гаравус (В. 127), інж. Лев Боднар (В. 131), Теодор Кубарич (В. 217), Микола Величко (В. 317), Василь Шмагло (В. 336), Емануїл Притула (В. 337), Михайло Каркоць (В. 345), Степан Глоговський (В. 346), інж. Ярослав Карпяк (В. 385), проф. Іван Тешюк (В. 414), Володимир Запаранюк (В. 484), і Марія Юзик (В. 492).

Апеляційний суд старається приспішити справу магнетофонних записів

Вашингтон. — У вівторок, 4-го вересня, федеральний апеляційний суд округи Вашингтону, Д.К. заявив, що в справі Вотерґейтських магнетофонних записів ціла апеляційна процедура на цьому середньому рівні федерального судівництва має бути закінчена до кінця наступного тижня. Цей апеляційний суд видав свою постанову ще заки Білий Дім, або спеціяльний прокуратор Арчиболд Кокс внесли свої відклики з метою уневажнення чи зміненння рішення судді Джона Сіріки, який в середу, 29-го серпня ц.р. наказав президентові Ніксонові передати йому ці записи, щоб суддя міг рішити, чи передати їх великій федеральній лаві присяжних, яка розглядає кримінальні аспекти Вотерґейтської афери. Апеляційний суд постановив приспішити цю справу, бо час урядування цієї лави присяжних кінчається на початку грудня ц.р. Приспішення справи дасть лаві присяжних більше часу для виготовлення офіційних обвинувачень, після того, як Найвищий Суд ЗСА видасть своє рішення щодо передання цих магнетофонних записів. А ця справа напевно дійде до Найвищого Суду. Сподіваються, що після того, як Білий Дім, або спеціяльний прокуратор Кокс внесуть відклик до федерального суду округи Вашингтону, Д.К., то цей суд видасть своє рішення не пізніше 21-го вересня ц.р. Тоді справа напевно зразу піде до Найвищого Суду, який розпочинає своє урядування 1-го жовтня. Сподіваються, що Найвищий Суд видасть своє рішення ще перед початком грудня ц.р., тобто ще під час каденції теперішньої великої лави присяжних. Коли б Найвищий Суд перетягнув справу поза початок грудня, то прокуратор Кокс буде змушений скликати нову лаву присяжних, яка знову мусить буде переслухати тих самих свідків заки зможе буде видати офіційні обвинувачення. Час урядування теперішньої великої лави присяжних може бути продовжений також рішенням Конґресу, але така процедура забирає багато часу.

Европейські держави позитивно оцінюють назначення Кіссінджера державним секретарем

Париж. — Двоподіл компетенцій на відтинку американської зовнішньої політики у зв'язку з широкими повновластями політичного дорадника президента Ніксона Генрі Кіссінджера, який вів американську зовнішню політику, не консультуючися з Державним секретаріятом, ускладнював нормальні дипломатичні взаємини між ЗСА та іншими державами. Фактичний стан до часу уступлення Вільяма Роджерса був такий, що в усіх важливіших справах іноземні представники зверталися безпосередньо до Г. Кіссінджера, цілком оминаючи Державний секретаріят, якого церемоніяльний характер ставав щораз то більш очевидний. У висліді обнизилася ефективність американських леґацій в окремих державах, які перестали виконувати свої нормальні завдання, що, очевидно, не було для нікого ніякою таємницею. Як виявляється тепер, того роду ситуація допроваджувала до непорозумінь, а то й конфліктів, коли такий чи інший амбасадор з доручення В. Роджерса з'ясовував якусь справу, чи робив пропозиції, а небавом його становище було „справлюване", чи „уточнюване" Білим Домом. В такій ситуації часто опинявся навіть сам державний секретар Роджерс, як це було в часі переговорів у Гельсінках. Об'єднання позиції державного секретаря і політичного дорадника Президента в одних руках можливо усуне того роду труднощі і оживить, як цього надіються в европейських столицях, американські амбасади, які знову стануть справжніми речниками американської зовнішньої політики і повноцінними представниками ЗСА в окремих державах. Питання, на яке досі ніхто не може дати ніякої позитивної відповіді, зводиться до того, чи справді Г. Кіссінджер на посаді державного секретаря схоче використати великий апарат секретаріяту для зовнішньополітичної роботи, чи буде продовжувати вести політику втертим досі шляхом.

Заповідають збільшення ціни на нафту

Вашингтон. — Проблема забезпечення окремих промислових країн нафтою та нафтовими продуктами стає все більше пекучою. Ситуацію ускладнює той факт, що держави, на територіях яких находяться нафтові резерви, хочуть не тільки на цьому економічно скористати, але також намагаються використати нафту як своєрідну зброю для досягнення таких чи інших політичних цілей. Це стосується, очевидно, в першій мірі арабських держав, які мають у своєму розпорядженні чи не найбільші відомі досі нафтові резерви і які остаточно домовилися про максимальне використання такої своєї позиції, щоб допровадити до вигідної для них розв'язки на Близькому Сході. Перед у цьому веде Лівія, уряд якої співпрацює під цим оглядом з Єгиптом. В слід за націоналізацією 51 процента майна іноземних нафтових компаній в Лівії, лівійський уряд повідомив про підвищення ціни на нафту з 4.90 дол. за бочку (42 галонів) до 6.00 дол., що потягне за собою підвищення цін на всі нафтові продукти. Націоналізацією охоплені американські компанії, які не хочуть признати законности націоналізаційного акту, але ледве, чи вони зможуть добитися будь-яких змін. Так само нічого не можна буде зробити щодо ціни, бо запотребування на нафту таке велике, що коли ЗСА не схочуть платити вимаганої ціни, то таку ціну заплатить Західня Німеччина, або Японія.

Ізраїль — ключ до розв'язки нафтової кризи

Така політика лівійського уряду, а також заява великого прихильника ЗСА савдійського короля Фассаля про те, що Савдійська Арабія сповільнить видобуток нафти, якщо ЗСА продовжуватимуть підтримувати Ізраїль, розраховані на те, щоб приневолити ЗСА відмовитися від активної підтримки Ізраїлю. Враховуючи таку ситуацію, Державний секретаріят вже розпочав дискретний натиск на Ізраїль, щоб досягнути погодження ізраїльського уряду звільнити окуповані арабські території. Представники Державного секретаріяту підкреслюють, що тепер ці заходи треба буде скріпити і знайти спосіб розв'язки, враховуючи велике запотребування ЗСА на нафту з Савдійської Арабії та з Лівії.

На оборону Сахарова виступив тільки один науковець — І. Шафаревич

Москва. — У зв'язку із усе наполегливішою погромницькою кампанією проти акад. Андрея Сахарова і його виступів на захист людських і громадянських прав в СССР, що її ведуть режимні чинники з допомогою друкованих у совєтській пресі усяких відкритих листів і заяв, зокрема з наукових кіл, на оборону цькованого Сахарова виступив тільки один совєтський науковець — математик і член-кореспондент Академії Наук СССР Ігор Р. Шафаревич. У своєму відкритому листі, розісланому до преси й одержаному також закордонними кореспондентами, І. Шафаревич закликає припинити цькування Сахарова, стверджуючи, що його сміливі виступи на оборону законности й людських прав приносять честь совєтському суспільству. Водночас із цим І. Шафаревич пригадав подібні безпідставні цькування й репресії часів сталінського терору, коли були репресовані такі світочі науки, як генетик Н. Вавілов, фізик Д. Плетньов, які померли в ув'язненні, як також зазнавали переслідувань винахідник космічної ракети С. Корольов та конструктор літаків А. Туполєв. Згідно з одержаними у Москві інформаціями, відкритий лист проти Сахарова відмовився підписати відомий совєтський фізик Петро Капиця, що також був цькований в останні роки сталінського терору. Ігор Шафаревич був обраний на члена-кореспондента АН СССР 1958 року і в 1959 році здобув нагороду Леніна за свої наукові досягнення. Минулого року він включився в діяльність очолюваного А. Сахаровим Комітету людських прав в СССР.

В. Щербицький інформує про чистку в КПУ

Москва. — На сторінках „Правди" з 31 серпня появилася довга стаття першого секретаря ЦК КП України і члена Політбюра КПСС В. Щербицького, в якій він пише про „джерела відповідальности" членів компартії. Очевидно, йдеться тут про рішення і постанови ЦК КПСС, всякі промови Брежнєва та інші матеріяли, у яких накреслена „ідеологічна лінія" КПСС на сучасному етапі. Багато уваги присвятив Щербицький питанню відповідальности тих партійних службовців, які займають видатні становища на окремих ділянках життя республіки, а які порушують цю „ідеологічну лінію". З написаного в „Правді" виходить, що останнім часом на Україні переведено було чистку партійних кадрів, спричинену порушуванням партійної дисципліни. В. Щербицький підкреслює в статті, що „ЦК Компартії України і обкоми партії примушені були в останній час суворо покарати і звільнити з займаних становищ деяких керівних працівників Одеської, Херсонської і Чернівецької областей, які допустили серйозні помилки в праці, відносилися легкодушно до тих, хто втратив почуття відповідальности і плямив високе звання комуніста". В статті є також згадка про звільнення і покарання в Київській області.

ЦеСУС зібрав понад 20,000 підписів в обороні політв'язнів

Торонто. — З Центрального Союзу Українського Студентства інформують, що акція ЦеСУС збирання петицій до Об'єднаних Націй в обороні українських політичних в'язнів в СССР закінчилася успішно. Зібрано понад 20,000 підписів. Рівночасно виготовлено і вислано на руки генерального секретаря ООН, Курта Вальдгайма, меморандум і обширну документацію про ув'язнених українців. В меморандумі вказано на порушення в Україні совєтською владою засад Універсальної Декларації Прав Людини (статті 2, 15 і 18), ратифікованого, до речі, урядами СССР і УССР. В меморандумі поставлено конкретну вимогу, щоб Комісія Прав Людини при ООН покликала негайно спеціяльний комітет для прослідження арештів в Україні та інтервеніювала про звільнення арештованих і засуджених з приверненням їм всіх людських, національних, соціяльних та релігійних прав. Копії меморандуму до д-ра Вальдгайма, як і документації, розіслано всім представництвам країн, які є членами Об'єднаних Націй — понад 130 членів і спостерігачів.

В Ню Йорку відбудеться Всенародна Демонстрація в 40-річчя голодової облоги України

Ню Йорк. — Голова місцевого Об'єднаного Комітету Українських Американських Організацій — Відділу УККА адв. Роман Гуглевич, виступаючи минулої неділі під час багатолюдного Всеамериканського Здвигу СУМА в Елленвіллі, заповів, що в неділю, 23-го вересня, відбудеться в Ню Йорку велика Всенародна Демонстрація на згадку зорганізованої комуно - московським окупантом голодової облоги України 40 років тому. В програмі демонстрації є Богослуження в усіх українських церквах Ню Йорку о год. 10-ій рано, о год. 12:30 по полудні відбудеться збірка на 47-ій вулиці на схід від 5-ої евеню, о год. 1:15 по полудні почнеться маніфестаційний похід по 5-ій евеню до площі Бендшел в Центральному парку, де о год. 2-ій по полудні почнеться програма демонстрації з участю видатних особистостей українського й американського світу. О год. 3:30 по полудні відбудеться демонстраційний похід до будинку совєтської місії до ОН. В поході і маніфестації візьме участь оркестра Батурин з Торонта під керівництвом мгра В. Кардаша. Організатори демонстрації очікують масової участи в ній громадянства, зокрема молоді.

Помер майор Д. Калиновський

Балтимор. — У вівторок, 4-го вересня, тут помер на 81-ому році життя майор Армії УНР, учасник Першого Зимового Походу та Лицар Залізного Хреста св.п. Павло Демидович Калиновський, осиротивши дружину Оксану із Саліковських та дочок Ірину Калиновську-Крилов та мгр Ніну Калиновську-Бенґс з родинами. Панахиди в середу о год. 7:30 вечером в похоронному заведенні Шімунек у Балтиморі та в четвер о год. 7:30 в церкві св. Михаїла тамже. Похорон у п'ятницю 7-го вересня о год. 1-ій по полудні з церкви св. Андрія в Савт Бавнд Бруку на місцевий Український Православний Цвинтар.

ПАСТОРИ Д. МАРІЙЧУК ПЕРЕОБРАНИЙ НА ПРЕЗИДЕНТА, О. ГАРБУЗЮК НА ГЕНЕРАЛЬНОГО СЕКРЕТАРЯ ОБ'ЄДНАННЯ ЄВАНГЕЛЬСЬКО-БАПТИСТСЬКИХ ЦЕРКОВ

Філядельфія, Па (С.Г.) Почавши від п'ятниці 31 серпня до понеділка 3 вересня тут відбулася 28 Конвенція - З'їзд Об'єднання Українських Євангельсько - Баптистських Церков у ЗСА, в результаті якого пастор Дмитро Марійчук був переобраний на президента а пастор Олекса Гарбузюк на генерального секретаря і екзекутивного директора Об'єднання. На З'їзд, що відбувся в УБ-Церкві у Філядельфії, прибули сотні членів Об'єднання — віруючих українців зі всіх місцевостей ЗСА та гостей із інших країн.

З'їздом, мотто якого було: „Пильнуйте з витривалістю", проводила президія в особах: пресвітер Павло Бартків (почесний голова), пастори Дмитро Марійчук — президент, Олекса Гарбузюк — генеральний секретар і екзекутивний директор, Іван Барчук, Ярослав Папроцький, Іван П'ятковський і д-р Лев Жабко-Потапович. Згідно з наміченою програмою, завданням З'їзду було проаналізувати проведену працю за звітовий рік, обрати нову Управу та намітити плян праці Об'єднання на біжучий рік. В суботу від ранніх годин делеґати від поодиноких церковних громад взяли участь в пленарному засіданню-нарадах, де вислухали звітів уступаючої управи, взяли участь в дискусії, і опісля обрали нову управу на біжучий рік, яку запропонувала Номінаційна Комісія. До нової Управи були обрані: пресвітер Павло Бартків — почесний голова, пастори Дмитро Марійчук — президент, Іван Поліщук — заступник президента, Олекса Гарбузюк — генеральний секретар і екзекутивний директор, Ярослав Папроцький — секретар, Михайло Якубович — заступник секретаря, Іван П'ятковський — скарбник, Михайло Возьний — заступник скарбника. На членів Управи обрано Василя Ковалика і Миколу Дерекв. Почесними членами Об'єднання через аклямацію обрано д-р Лева Жабка-Потаповича і письменника пастора Івана Барчука.

Нова Управа Об'єднання відповідальна за десятки церков та місійних станиць в ЗСА, Південній Америці, Австралії і Европі. Рівнож несе відповідальність за „Голос Євангелії в Україну", що вже 8-ий рік передається че-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Відбувся З'їзд Об'єднання к. Вояків УПА Америки і Канади

Детройт. (І. Х.) — В днях 1 і 2 вересня на Оселі „Діброва" коло Детройту відбувся Х Делеґатський З'їзд Об'єднання к. Вояків УПА Америки, і Канади. На з'їзді були заступлені 8 станиць Об'єднання. У першому дні З'їзд вислухав звіти членів Управи та розглянув справи видавництва, з'єднання існуючих двох упівських організацій і допомоги потребуючим членам та їхнім родинам. Винесено відповідні постанови. Другого дня відбулася полева Служба Божа, що її відправив о. Іван Прокопович, виголосивши до учасників З'їзду відповідну проповідь.

До новообраної Управи ввійшли: Петро Миколенко — голова; А. Струтинський — заступник голови; І. Хома — заступник голови; В. Дашко — заступник голови на Канаду; М. Ріпецька — секретар; І. Дмитрик — скарбник; М. Міґус — скарбник на Канаду; С. Гула — референт суспільної опіки; Ю. Лопатинський, В. Сорочак, П. Гнатюк, С. Баб'як — члени; М. Озимко, Ю. Котляр, І. Дерев'яник — Контрольна Комісія. Створено також видавничу комісію, до якої увійшли — Ю. Лопатинський, М. Федак, П. Потічний.

Проф. Я. Пеленський виступав з доповіддю на Сьомому Конґресі Славістів у Варшаві

Варшава. — На Сьомому Конґресі Славістів, що відбувався тут в днях 21-27-го серпня ц.р. з одинокою доповіддю на українську історичну тему виступав український історик із ЗСА професор Ярослав Пеленський з університету Айови. Говорив він на тему „Інкорпорація українських земель до Польщі в 1959 році: Інтерес й ідеологія. — Нове насвітлення проблеми". Крім професора Я. Пеленського в цьому Конґресі брали участь із своїми доповідями на мовознавчі теми деякі з українських еміґраційних мовознавців. Проф. Ярослав Пеленський перебував у Польщі протягом трьох місяців у рамках виміни науковцями між ЗСА і Польщею. З початком вересня він повернувся уже до ЗСА.

Українське Академічне Видавництво видало „Чорну Раду" П. Куліша англійською мовою

Литтлтон, Колорадо.— Засноване тут ще 1971 року Українське Академічне Видавництво видало уже свою четверту з черги книжку — відомий твір української клясичної літератури — роман-хроніку „Чорна Рада" Пантелеймона Куліша (1819-1897) англійською мовою. Авторами цього першого англійського перекладу „Чорної Ради" були проф. Юрій С. Н. Луцький і його дружина Мойра Луцька. Видано цей твір з деякими скороченнями, як число 2-е серії „Українські клясики в перекладі", з передмовою Романи Багрій Пікулик з Йоркського Університету. Написана „Чорна Рада" П. Кулішем в половині 19-ого сторіччя, була надрукована вперше 1857 р. Сюжетом цього роману-хроніки є внутрішня боротьба між козацькою старшиною і козацькою черню після смерти Богдана Хмельницького в час горезвісної Руїни в другій половині 17 сторіччя. Досі в серії „Українські клясики в перекладі", як її число 1, була видана „Невеличка драма" Валеріяна Підзогильного. Як дальші випуски плянуються „Патетична соната" Миколи Куліша та „Фата моргана" Михайла Коцюбинського. Видано переклад „Чорної Ради" (The Black Council) з примітками і поясненнями перекладачів до тексту на доброму папері у твердій обкладинці на 125 сторінках друку. Замовляти книжку можна у: Ukrainian Academic Press, P.O. Box 263, Littleton, Colo. 80120. Ціна 7.50 дол.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Даремні намагання

Про закінчений в суботу 1 вересня ц. р. показовий суд над П. Якіром і В. Красіним у Москві широко розписувалася совєтська преса, звітуючи із судової залі, вступ до якої був суворо заборонений усім непокликаним, тобто закордонним журналістам і десяткам совєтських дисидентів, які, не зважаючи на всі консеквенції, тобто на евентуальні репресії з боку КҐБ, пробували дістатися на залю, щоб послухати, що насправді говорять підсудні і покликані органами КҐБ свідки і як вони поводяться. Про ніякий інший судовий процес, а їх відбувалося останніми місяцями десятки — і в Москві, і в Києві й у Львові — совєтські газети не подали навіть короткої згадки. Причини треба шукати в тому, що підсудні на московському процесі — П. Якір і В. Красін — „погодилися", за всякою правдоподібністю, внаслідок відповідної катувально-психіятричної „підготови" не тільки признаватися до всіх закидуваних їм злочинів, але й обвинувачувати інших і, головне, підтверджувати версію оборони, що демократичний рух в СССР, який вони частинно організували й очолювали, був „вигадкою" антисовєтських центрів, що ніякого такого руху в Совєтському Союзі не було і що всі самвидавні публікації, включно з „Хронікою поточних подій" були фабриковані за дорученням таких еміґрантських центрів, як російський Національно - Трудовий Союз, від якого вони одержували не тільки інструкції, матеріяли, але й гроші. Признавалися підсудні до цього всього і каялися за свої злочини, як пишуть московські „Ізвєстія", щиро і з глибоким почуттям вини, називаючи навіть ініційований і ведений ними рух — провокацією. Вже із самого звідомлення із залі суду, надрукованого в „Ізвєстіях" з 31 серпня ц. р. увиразнюється намагання режиму скомпромітувати в очах мільйонових читачів „Ізвєстій" демократичний чи як його називають дисидентський рух в СССР, як чужоземну затію, яка ніякого коріння, ні впливу в самому СССР не має.

Водночас із цим, совєтський каґебівський режим започаткував також намагання знеславити в очах громадян Совєтського Союзу такі провідні постаті демократичного руху, як акад. А. Сахаров, голова Комітету оборони людських прав та письменник - гуманіст, лавреат нагороди Нобеля А. Солженіцин. Каґебівський режим, не дозволяючи на публікацію заяв і виступів Сахарова і Солженіцина у совєтській пресі, і приховуючи їх зміст від загалу населення СССР, розгортає кампанію натавровування названих діячів групами чи й окремими діячами з наукового, літературного, мистецького, чи й навіть господарського секторів. Автори організованих органами КҐБ „відкритих листів" і „заяв" „з обуренням і гнівом" натавровують „антипатріотичні" дії Сахарова і Солженіцина, називають їх „герострaтами", „ворогами соціялістичного ладу", співробітниками „найбільш реакційних закордонних центрів" і т. д. за те тільки, що вони відважилися попереджувати Захід проти підтримування совєтського режиму, який використовує відлигу і відпруження у взаєминах із Заходом для придушування людських і громадських свобід в Совєтському Союзі.

Не зважаючи на всі зусилля совєтського режиму зліквідувати а то й знедійснити наявний в СССР і вже глибоко закорінений рух за демократичні права і свободи, усі ці намагання, як показують висліди інших судових процесів і навіть сам суд над Якіром і Красіним, залишаються даремними. Засуджувані не на три, як Якір чи Красін, а на десятки років ув'язнення й заслання, українські діячі самооборони не відрікаються своїх поглядів і йдуть нескорені з високо піднесеною головою в тюрми й концтабори, щоб жити й терпіти за свої ідеї. Не повелося режимові досі зламати також ні Сахарова, ні Солженіцина. Мужно і безстрашно вони й далі виступають на оборону прав людини. Демократичний рух в СССР, не імпортований з-закордону, не накинений якимись чужоземними центрами, але ж органічний і стихійний, існує й живе і його походу не зупинити ні репресіями, ні цькуванням, ні знеславлюванням.

Сезон закінчився, сезон починається

В американському як суспільному, так і родинному житті є кожного року дві, на свій лад, переломові дати: Свято Незалежности 4-го липня і Свято Праці у перший понеділок вересня. У першому випадку, Свято Незалежности формально започатковує вакаційно - відпочинковий час, хоча навчання в школах закінчується вже раніше, а Свято Праці закінчує вакації та започатковує поворот до звичайних щоденних зайнять. Отже, із Святом Праці формально кінчається вакаційний сезон та починається — можна б сказати — буденщина.

Ми маємо багато причин, щоб з новими надіями повертатись до буденних зайнять і ці надії скріплює власне закінчений вакаційний сезон. Хто бачив закінчення цього сезону на Союзівці чи на оселі СУМА минулого кінця тижня, той ще більше віритиме із переконанням, що таки справді „козацькому роду нема переводу". Тисячі й тисячі молоді на цих оселях, як цілком певно і в інших осередках нашої вакаційної активности, спортові змагання, культурна поведінка під час забав і розваг, як і висловлювана і відчувана спільність роду і народу є головними факторами, на яких надійно базується наше майбутнє.

Повертаючись тепер знову до „буденного" сезону, нам треба робити все можливе, докласти нових і ще більших зусиль, щоб ці фактори нашого майбутнього розвивати і далі скріплювати. Замітне, що як колись революційні виступи нашої молоді головно в Західній Україні підносили однаково свідомість і духа та завзяття і жертвенність українців в Америці, так і тепер дисидентський рух в Україні, мужні виступи Мороза, Чорновола, Дзюби та інших в обороні прав свого народу захоплюють і нашу молодь в Америці, увидатнюють їй ту Справу, „коз" — як кажуть американці — якої бракує загальноамериканській молоді і цей брак часто штовхає її на всілякі манівці.

В новому сезоні громадської активности стоїть перед нашою громадою багато більших і менших завдань, першим і головним між якими треба вважати недалекий вже Другий Світовий Конґрес Вільних Українців, підготова до якого вже ведеться від деякого часу. Різні голоси були вже про цей Конґрес, в них висловлювано однаково надії, як і тривогу, але все залежить виключно від нас самих, від нас усіх, від нашої свідомости, від нашої активности і від нашого почуття відповідальности, бо сил і засобів нам не бракує, якщо ми тільки спроможемось на їх мобілізацію.

Перший Світовий Конґрес Вільних Українців шість років тому був одніє́ю з найбільшех, якщо не найбільшою подією в історії української діяспори: Згадкою про нього та з думкою про недалекий Другий Конґрес започаткуймо і наш новий сезон: в дусі СКВУ!

Степан Женецький

„ХОЛОДНА ВІЙНА" ТРИВАЄ

Як відомо, Вінстон Черчилл, виголошуючи свою історичну промову 1946 року в американській місцевості Фултон, що у стейті Міссурі, вжив крилатого вже сьогодні терміну „Залізна заслона". Цією фразою він назвав затиск політичних і громадських вольностей в Совєтському Союзі й цілій Східній Европі, що опинилася тоді під контролею Москви, та встановлення перешкод для виміни людей й інформацій між Сходом і Заходом, тобто між бльоком комуністичних і не-комуністичних держав. А це в свою чергу дало початок до довгої і затяжної т. зв. „холодної війни" між тими ж Сходом і Заходом.

Починаючи політику відпруження, чи як її називається в міжнародному політичному слівництві „детенте", західні її починателі обіцювали світові, що вона, ця політика відпруження, призведе до відпруження між Сходом і Заходом, а тим самим і до закінчення „холодної війни", яка триває від закінчення Другої світової війни аж до початків 70 років. Задля тієї „детенте", Захід, щоб задобрити кремлівських ватажків, визнав де факто післявоєнний статус кво в Европі, тобто признав за Москвою всі її завоювання в цій частині земної кулі, визнав комуністичні режими в східній і південній частині Европи, які є на ділі ставлениками, а тим самим і виконавцями волі Москви, створення окремої німецької комуністичної держави, т. зв. Німецької Демократичної Республіки, як рівнож потвердив панування Москви над тими народами, які вона насильно, розбишацькими війнами підкорила і включила до складу своєї червоної імперії СССР після Першої світової війни. Захід сподівався, що такою політикою поступок Москві добється піднесення залізної заслони та відкриє дорогу для вільної виміни людей й інформацій між Сходом і Заходом, а це в свою чергу причиниться до встановлення довір'я між ворогуючими таборами, що уможливить полагоджування всіх складних світових проблем мирним способом.

Одначе події в останніх тижнях ясно вказують, що кремлівські ватажки цілком інакше розуміють відпруження між Сходом і Заходом, як це розуміють західні провідники. У себе дома, внутрі своєї червоної московської імперії, вони використовують це відпруження для щораз сильнішого затиску і репресій, як це заявив відомий борець за громадські права в СССР, академік Андрій Сахаров. Саме після візити президентом Ніксоном Москви минулого року совєтський режим посилив тиск на тих громадян, які намагаються вибороти більше громадянських вольностей в СССР. А недавня візита найголовнішого совєтського ватажка Л. Брежнєва у ЗСА позначилася новою хвилею затиску свободи в московській червоній імперії.

Ознакою того нового скріплючого тиску на „неспокійних" совєтських громадян, є сам акад. Сахаров, визначний атомовий фізик, який найбільше мав причинитися до побудови совєтської атомової бомби, та якого в останньому часі сильно атакують совєтські режимники за його соціялістичні і політичні погляди; письменника Андрія Амальріка, автора голосної на Заході книжки „Чи СССР доживе до 1984 року?", якому нещодавно закінчилася трирічна кара в концтаборі, поновно засудили на ще других три роки перебування в ув'язненні; Жоресу Медведєву, світової слави совєтському науковцеві з ділянки генетики, якому дозволено виїхати на Захід з науковими доповідями, відібрано совєтське громадянство за опублікування його книжки на Заході, у якій він вимагає більших свобід для совєтських громадян; популярного молодого письменника Володимира Максімова викинули зі Спілки совєтських письменників в червні ц. р. за опублікування на Заході кількох його „антисовєтських" повістей.

Ще гостріший тиск повів Кремль проти інтелектуалістів не - московських національностей, які домагаються більших громадських і національних прав для своїх народів. Зокрема посилений тиск повів Кремль проти українських інтелектуалістів. Згадати б хоча арешти, суди й важкі, довгорічні засуди таких відомих українських підсовєтських борців за більші вольності українського народу в СССР, як: Мороз, Чорновіл, Дзюба, Світличний та багато інших.

Такі самі переслідування „неспокійних" інтелектуалістів, які домагаються більших вольностей для своїх народів, тільки в дещо відмінних формах, відбуваються, як про це пише Леопольд Лабендз в липневому виписку журналу „Енкавнтер" і в південно - східних комуністичних европейських державах, сателітах Москви.

Кремлівські ватажки, а також всі їхні наставники в південно - східних европейських сателітах, вбачають велику небезпеку для себе в усуненні перешкод для широкої обопільної виміни людей й ідей, чи хочби тільки інформацій між Сходом і Заходом, і тому ніяк не хочуть до того допустити. Під час Конференції европейської безпеки і співпраці в Гельсінках, совєтський міністер закордонних справ Громико домагався, щоб усякі контакти і виміни відбувалися „під наглядом державних законів кожної дотичної

(Закінчення на стор. 4-ій)

В. Маркусь

ПЕРЕД ІНАВҐУРАЦІЄЮ ФІЛІЇ УКУ В ЧИКАҐО

Чикаґо. — Постання чикаґівської філії Римського Українського Католицького Університету ім. Папи Климентія зв'язане з перебуванням тут в травні ц. р. Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Йосифа на його другій первоієраршій візитації епархій і українських осередків Північної Америки. Точніше, воно пов'язане з цілою концепцією церковно - національного життя Глави нашої Церкви, з його світоглядом і певною візією та місією нашого суспільного буття. В його розумінні, ми як спільнота в розсіянні повинні зберегти свою єдність, повинні збагачувати усі ті вузли, які нас об'єднують, повинні творити духові вартості, які єдино роблять певну спільноту сильною і надають сенс її існуванню.

Тому Блаженніший Первоієрарх так запопадливо турбується культурним життям, розбудовою мистецьких вартостей, а зокрема наукою і освітою. Підставовою ідеєю, яка спонукала його заснувати в 1964 році Український Католицький Університет, була та тверда істина, вирита на фасаді університетського будинку в Римі, що „любов істини (значить „наука наук" — філософія) об'єднує в розсіянні сущих". Саме українська наука може бути тим найсильнішим зв'язком для всієї нашої спільноти в Україні і поза її межами.

У цьому ще сильніше переконався наш Первоієрарх в час своєї цьогорічної візитації, коли при багатьох нагодах підкреслював вагу культури, науки, духового збагачення і інтелектуальних прагнень нашої молоді і всього суспільства. А щоб дати приклад та заохотити інших, сам він кладе основи під нові установи. Наш Патріярх турбувався заснуванням такого наукового осередку в далекій Австралії, про це нагадував і нашим братам в Канаді й деінде. Коли прибув в травні до нашого міста, швидко зорієнтувався у наших потребах, та й тверезо оцінив наші можливості. Він рішив, щоб тут заснувати новий науковий осередок — філію Українського Католицького Університету в Римі. Хоч ми є дещо периферійним осередком, віддаленим від більшого українського скупчення, як це є, наприклад, на Сході Америки, проте Блаженніший відчув, що ця громада, яка нераз в минулому виявляла багато енергії і зусиль, зуміє і в цій справі повести перед.

Блаженніший з розсудком й рівночасно інтуїтивним відчуттям правильности цього рішення, придбав будинок для філії, дав доручення його правно оформити і доручив невеликому гуртові людей ентузіястів взятися до праці. Треба нам признатися, що самі ми напевно були б не взялися за це діло. Авторитет і бажання Їх Блаженства спонукали нас взятися до праці й перевести в життя цей, на перший погляд, дуже амбітний, а може й претензійний проєкт.

Дехто з-боку запитує або висловлює сумнів, чи часом ми не підходимо до справи філії непередумано чи малореально. Адже саме тепер в цій багатій країні деякі приватні школи закривають свої двері через фінансові труднощі. Чи матимемо ми студентів і яких? А як справа з викладацьким персоналом, та ж Чикаґо не належить до найбільших українських інтелектуальних скупчень в Америці? Які матеріяльні можливості?

Якими б, на перший погляд, раціональними не виглядали ці сумніви і запитання (а на наш погляд, люди мають повне право їх ставити!), все ж видається нам, що вони виходять не з властивої нам перспективи, вони не враховують наших специфічних потреб і положення, а може й забракло у тих, хто ці сумніви підсуває, тієї віри, ідеалізму й здорової амбіції, які так потрібні кожній групі.

Ясно, що ми не збираємося творити в Чикаґо ще одного університету чи коледжу, яких вже так багато у нашому місті. Ми не збираємося заступити нашій молоді нормального високошкільного навчання, яке вона у певних професіях і фахах одержить від сучасних американських університетів. Але ми бажаємо дати доповнюючу українознавчу освіту на вищому рівні нашій майбутній інтеліґенції і суспільному проводові, нашій майбутній зміні. Бажаємо їй дати також інтелектуальну духову чи релігійну формацію у нашому дусі і в наших світоглядових традиціях, що є нині дуже на потребу в час великої духової кризи та у виховній системі взагалі.

На це нас стати, але не тільки стати! Це нам конечно потрібно, якщо хочемо жити як спільнота, якщо хочемо зберегти смертельно загрожені наші вартості на Україні, та й доволі сильно тут у вільному світі. Отож, у нашій філії УКУ будемо пропонувати насамперед молоді, але виклади будуть відкритими також для людей різного віку, поглиблені виклади з українознавчих дисциплін, такі, як українська культура, історія, сучасне України, розвиток суспільної думки, знання українських надбань — літератури, мистецтва тощо. Зокрема для молоді уважаємо дуже потрібним засвоєння норм і опанування літературної мови. Ми бажаємо, щоб наші молоді інтеліґенти вміли належно висловитися і вміли писати літературною мовою, а не якимось американсько - українським суржиком.

Знання нашого релігійного життя, духової спадщини, обрядової культури й історії нашої Церкви в рямках Вселенської Церкви — будуть далі важливими предметами викладів і різних занять. Помісна Церква із своїм східнім і національним обличчям, яка шукає свого оформлення, мусить це робити із пізнанням джерел і підстав. Ці речі треба вивчити, бо не вистачає за них тільки боротися. Історія Української Церкви, пізнання нашого обряду і східньої богословської думки будуть в осередку уваги при нашому плянуванні серії і більш практичні виклади, наприклад, української церковної музики. З цих викладів згодом можна б виробити заокруглену програму для формації фахових і здібних діяків для нашої Церкви. Дивно, що в декого такий практичний приціл викликує іронічні зауваження про т. зв. „дяківський університет". Так можна б говорити у зв'язку з ветеринарними школами як про „коров'ячі університети" і т. д. Це, звичайно, не поважно! Ми дивимося на практичні потреби нашої Церкви і громади: наш обряд зможемо зберегти, а подекуди і врятувати

(Закінчення на стор. 3-ій)

МУЗЕЙНА ВИСТАВКА СУА — БЕЗ ПРИМІЩЕННЯ

Однією з найбільш багатих збірок українського народного мистецтва у вільному світі — це Музейна Збірка Союзу Українок Америки. Вона постала ще в 30-их роках, коли то Централя СУА замовила стилеві зразки всіх галузей у кооперативі „Українське Народне Мистецтво" у Львові. Уперше виставлено їх в українському павільйоні Світової Виставки в Чикаґо у 1933 р. Опісля ця збірка, як власність СУА, репрезентувала наше народне мистецтво при різних нагодах. По Другій світовій війні її доповнили новими здобутками з пожертв новоприбулих іміґрантів.

Постійні виставки з їх перевожуванням і випадковим приміщенням не сприяли збереженню експонатів. Тому Головна Управа СУА з Оленою Лотоцькою на чолі розглянулась за можливістю постійного приміщення. Таке вдалося придбати в Українському Інституті Америки завдяки вирозумінню його фундатора бл.п. Василя Джуса. Обидві установи заключили умову, згідно з якою відступлено для влаштування постійної Музейної Виставки 4 кімнати на 4-му поверсі. Для заряду Виставки створено Дирекційну Раду з 3-ох осіб, а для технічної праці Музейну Комісію. Обидві групи були створені з представників обох установ.

Дня 7-го квітня 1967 р. відкрито в Ню Йорку Музейну Виставку для публіки. Головою СУА була тоді Стефанія Пушкар, а провід УІА перебрав по смерти свого батька Теодор Джус. Музейна Виставка зустріла дуже прихильне насвітлення в нашій і чужій пресі і розгорнула в найближчому часі оживлену діяльність. Виставку оглянули численні відвідувачі, шкільні прогулянки, а також інші групи з рамени американських жіночих організацій. Влаштовано ряд виставок (між ними писанок і кераміки) і приготовано до друку серію кольорових листівок кераміки. Згадку про Музейну Виставку вміщено в Museum Guide of New York.

Праця над Музейною Виставкою вимагала вдосконалення. Коли в 1971 р. нагляд над нею перебрала нова мистецька референтка СУА Слава Геруляк, застановилась над модерним впорядкуванням цієї збірки. Найперш здобула співпрацю музейного фахівця Оксани Грабович, яка впродовж літніх місяців 1972 р. впорядкувала збірку. Коли представники New York Council on the Arts оглянули збірку, погодились признати Музейній Виставці дотацію 1,500 дол. Виставка мала всі вигляди увійти в ряди модерних етнографічних музеїв Ню Йорку, коли б провела потрібні адаптації.

З тією метою Екзекутива СУА звернулася до Українського Інституту Америки з пропозицією обговорення певних змін. Побажано було б увести до Дирекційної Ради і Комісії фахових людей і ствердити виразно власництво Музейної Збірки, що було промовчуване у публікаціях УІА. Приміщення Музейної Виставки вимагало ремонту і відповідного устаткування. Також умова між обома установами вимагала доповнення справами, що їх життя висунуло впродовж років співпраці.

На цю пропозицію, подану усно й письмово, наспіла відмова, без будь-якого обосновування. А всі дальші заходи Екзекутиви СУА в роках 1971-1973 довести до зустрічі й обговорення поодиноких точок, залишились без відповіді. Таким способом зареаґувала Дирекція Інституту на всі заходи піднести Музейну Виставку до рівня модерного Музею.

З великим жалем стверджуємо цей брак зрозуміння в установі, що має служити завданням української культури. Знаємо, що в Україні нищаться з розмислом скарби нашого народного мистецтва. (Що сталося з іконостасом церкви в Космачі чи музейною збіркою І. Гончара?) Отже, нашим завданням тут є зберігати те, що вдалося вивезти й піднести Музейну Виставку на найвищий фаховий рівень. У відповідь на заходи СУА в тому напрямку Український Інститут Америки перекреслив існування культурної станиці, що була в нашій Метрополії найкращим джерелом пізнання нашого народного мистецтва.

Екзекутива СУА

Від Редакції. На телефонічний запит „Свободи", Дирекція Українського Інституту Америки поінформувала, що в заторкнених у цьому повідомленні Екзекутиви СУА справах дасть своєчасно відповідне публічне вияснення.

К. Крупський

ПРО НЕГРІВ І ЖИДІВ

(1)

Ці дві найчисленніші групи американської спільноти є найбільш обговорювані на сторінках преси, а на полицях книгарень постійно появляються нові публікації, в яких на різний лад розглядають, аналізують і з'ясовують їхні проблеми про розвиток яких, не зважаючи на все, не кожен громадянин має достатню уяву.

Дуже цікаву книжку п.н. „Негри і жиди" опублікувало книжкове видавництво „Рендом Гавз" в Ню Йорку і Торонті. Автором книжки є Ленора Е. Берсон, кол. співробітниця відомого журналу „Тайм", а тепер викладачка курсу соціології в Дрексел Університеті у Філядельфії.

Книжка написана на основі студій, дослідів та особистих опитувань авторки в справі співжиття американських негрів і жидів від 1800 років по нинішній час.

Із 436-сторінкового тексту книжки бачимо, що авторка простудіювала багато джерельного матеріялу та заторкнула складні проблеми співжиття негрів і жидів, на яке складається чимало гострих конфліктів. Подивугідним є те, що авторка вміє розглядати ті конфлікти з точки зору обох сторін і при цьому не приховує найгірших закидів, які роблять зі всіх боків як жидам так і неграм, а також і тих закидів, що ті дві групи роблять одна одній.

На протязі історії співжиття американських негрів і жидів взаємини між ними прибирали різні фази, що позначились приязню, співпрацею, а відтак, загостренням відносин, різними непорозуміннями і конфліктами, що кінчались ворогуванням та різними обвинуваченнями, киданими в бік жидів.

Як вже зазначено, авторка не приховує найгірших закидів, але вона також не оминає співпраці деяких жидівських кіл з негритянськими діячами, що позначалась не тільки моральною, але також матеріяльною допомогою неграм у їхній боротьбі за кращі права.

Позитивно характеризуючи особу визначного негритянського піонера діяча і виховника Букера Вашинґтона (1856-1915), вона вказує на те, як жидівський мільярдер Джулюс Розенфелд фінансово допомагав Б. Вашинґтонові у розбудові негритянської школи в Таскеґі, Алабама.

Букер Вашинґтон був засновником тієї школи, що спочатку приміщувалась в поганенькому будиночку, який не вміщував усіх учеників і Вашинґтонові прийшлось використовувати навіть курник при школі як кімнату для навчання, але він тим не зражувався і коли маленький шкільний бюджет скоро вичерпувався, Вашинґтон звертався за допомогою до жидів, а в першу чергу до згаданого багатія Розенфелда.

Завдяки, наполегливій праці Вашинґтона, маленька школа в Таскеґі розрослась у великий виховний негритянський центр. Як подає „Енциклопедія Амерікана", в 1942 р. Ця школа займала 3,550 акрів площі і 110 будинків.

Букер Вашинґтон був дуже лагідної вдачі, що нагадувала завсіди усміхненого раба. В своїх писаних працях і щоденному навчанні він не проповідував насилля і вірив в те, що негри тільки дорогою освіти можуть здобути для себе краще життя.

У своїх книжках і промовах Вашинґтон підкреслював потребу негрів організуватись за прикладом европейських жидівських громад і взагалі всіх жидів у діяспорі, які на протязі двох тисячоліть, як соціяльні вигнанці, зуміли створити свій власний світ у великому світі. У замкненій спільноті вони створили свою власну внутрішню реальність, (стор. 70).

Своєю лагідною вдачею Б. Вашинґтон з'єднав симпатії серед білих і на півдні і на півночі Америки.

З часом, зі зростом свідомости серед негритянської спільноти виступають інші інтелектуали, які мають інші погляди на те, якими дорогами повинні негри змагати до здобуття громадянської рівноправности. Наприклад, Едвард Ду Бойс, що був молодший від Вашинґтона тільки на 12 років, але в поглядах вже різнився від Вашинґтона на цілу ґенерацію.

У своїй клясичній праці „Душі чорних людей" Ду Бойс писав „Тільки жид може без скрупулів витиснути найбільше крови з довжника".

В 1905 р. Ду Бойс скликав чорну інтеліґенцію (29 осіб) на таємну конференцію, яка відбулася у Форт Ері в Онтаріо. На тій конференції він висунув тезу цілковитого усунення всяких расових обмежень. Від тої конференції пішла назва „Наєгра Мувмент" (Ніяґарський рух).

На другій конференції, що відбулася в Наєгра Фолс в 1909 р. було присутніх вже 800 осіб і тоді (12 лютого, 1909) в день уродин Лінкольна створено відому негритянську організацію „Ен-Ей-Ей-Сі-Пі" (Крайова Асоціяція Американських Кольорових Людей).

Ду Бойс був основником першого органу тієї організації — журналу „Криза".

Авторка дає таку характеристику цим двом визначним негритянським діячам: Вашинґтон — поміркований, Ду Бойс — революціоніст, Вашинґтон — до деякої міри пристосуванець, Ду Бойс — реконструкціоніст. Ду Бойс емоційно хитався, він був інтеґраціоністом, панамериканістом, часто американським патріотом, а також марксистом, (стор. 84).

Вашинґтон родився в убогій родині невільником і навіть не знав свого батька. З великою наполегливістю вдалося йому здобути вчительську освіту. Він ніколи не дбав про свій зовнішній вигляд, а увесь свій труд віддавав для піднищення рівня свідомости і освіти негрів.

(Продовження буде).

ПЕРЕД ІНАВҐУРАЦІЄЮ ФІЛІЇ УКУ В ЧИКАҐО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

втрачене, якщо матимемо при церквах і парафіях людей, які вмітимуть обряд, устав, знатимуть літургіку та духовні основи східньої обрядовости. А це так само наука, а навіть може бути на вищому рівні. Ми віримо, що поміж молодими адептами цих курсів знайдуться й такі, що згодом рішаться на щось більше, що готові будуть прийняти діяконат в нашій Церкві або й поглибити теологічну освіту й стати священиком.

Ми будемо працювати як науково - освітня установа не так з метою вислухування семестрів, збирання кредитів і видавання дипломів. Ми насамперед бажаємо поширювати знання для всіх, без різниці, старший чи молодший, із приписаною матурою чи без неї. Кожний, хто має бажання і здатності вчащати на курси, може в них брати участь. Цим ми хочемо сповняти функцію, яку вже давніше взяли на себе й деякі американські університети, творячи т. зв. відділи для навчання дорослих,,,(Адалт Едукейшен Дівіжен).

Без сумніву, що вислухані виклади та складені з них іспити чи колоквії, можуть мати практичне значення. Студенти з гуманістики в американських університетах можуть одержати відповідні „кредити" у своїх школах. Вже знаємо факти, коли студенти одержали відповідні кредити за свої прослухані виклади на літніх курсах УКУ в Римі.

Наша філія в Чикаґо буде намагатись виповнювати функцію наукової установи в нашому місті, співпрацюючи з іншими культурними закладами, такими як школи українознавства, педагогічні курси, Музей, Інститут модерного мистецтва та інші. Крім наукових викладів, з яких деякі будуть принагідними, ми плянуємо науково-видавничу діяльність. Як першу річ, наша філія випустить з початком наступного року книгу д-ра Иоганеса Мадея українською мовою про „Український патріярхат — за завершення структури Української Католицької Церкви". Є це дуже солідна історично-правна розвідка на теми, які нас останніми роками, і ще далі, так живо цікавлять. Сподіваємося, що також цикл наукових доповідей, запляновaний на перший семестер 1973-74 п. заг. „Українська Церква в минулому і сучасному" становитиме збірник, гідний опублікування.

Як науково - дослідна установа, в американській дійсності ми маємо дві специяльні прикмети: ми є установою етнічною і католицькою із спеціяльністю зацікавлення східнім християнством. Обидва аспекти викликують сьогодні зацікавлення в американському і загально - релігійному світі. Тому намагатимемось утримувати наукові зв'язки з подібними американськими чи інпо - етнічними установами. Одним з наших найближчих проєктів є відбуття міжнародного симпозіюму про стан Східніх Церков, а зокрема Української Католицької, у десять років після прийняття Декрету про Східні Церкви. Цей симпозіюм мав би бути влаштований спільно з одним з Чикаґівських католицьких університетів, а доповідачами передбачено українців та запрошених гостей з Америки й Европи.

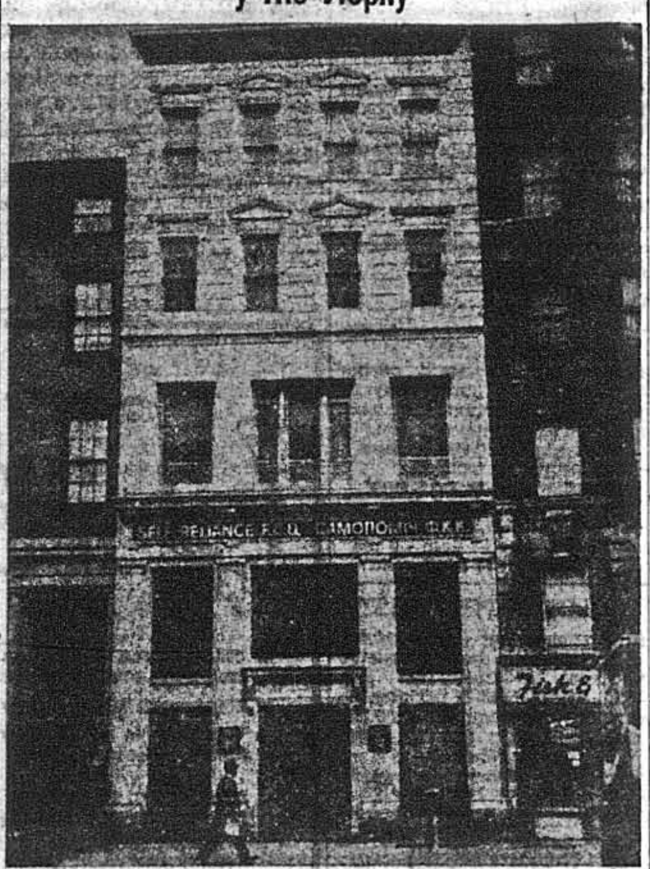
Ми свідомі того, що в Чикаґо немає багато українських інтелектуальних сил. Проте, належало б відповідно використати, а часто витягнути з анонімности багатьох потенційних фахівців, хоч може без високих академічних титулів. Ми користатимемо з послуг значного числа професорів УКУ, які перебувають в Америці й Канаді, чи взагалі різних учених - відвідувачів. Дехто з них може навіть задержатися в нас деякий час, щоб дати цілу серію викладів в якомусь заплянованому курсі чи програмі.

Вкінці, бажано сказати, що при зрозумінні з-боку громадянства, при зацікавленні молоді і взагалі людей, які бажають чогось навчитися, а також при солідності й почутті відповідальности та не без дози оптимізму і амбіції організаторів, ми зможемо осягнути велику частину тих цілей і завдань, які собі ставимо.

Організатори й ініціятори філії, надхнені прикладом і духом Їх Блаженства, саме до таких належать. Що багатьом видається непрактичним, 'нереальним' і „не виплачується", для нас це є можливим і потрібним! Ми переконані, що для себе й нашої Церкви та спільноти ми самі будуємо майбутнє. Хочемо, щоб воно було тривале і світле. Хочемо оминути всіх тих небезпек і загроз, які природньо перед нами стоять, якщо не поробимо відповідних привентивних заходів. Українська наука, освіта, релігійне виховання, етнічна свідомість і почуття зобов'язання, а навіть місії, супроти поневоленої України і сьогодні переслідуваної нашої Матері-Церкви — все це є тими стимулами, які наставляють нас працювати, змагатися і „великого бажати".

ГРЕЦЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ПАПАДОПУЛЬОС покликав історика Спіроса Маркезініса оформити в жовтні ц. р. кабінет та зайнятися підготовою виборів до парляменту, які мали б відбутися в першій половині 1974 року. Новий грецький парлямент складатиметься з 200 послів, з того 20 призначує згідно з конституцією сам президент.

Свято кредитівки „Самопоміч" у Ню Йорку

Власний дім кредитівки „Самопоміч" 108 Друга евню, Ню Йорк, Н.Й. 10003. Тел.: 212-473-7310.

У неділю 17-го червня ц. р. зійшлися члени федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" та запрошені гості, щоб бути свідками посвячення власного дому на Другій евню під чис. 108. Між приявними були теж репрезентанти американської влади над кредитівками, представники українських центральних і місцевих організацій. У приявності 105 учасників посвячення виконав о. д-р Володимир Гавліч, парох української католицької церкви св. Юра та о. митрат Іван Данилевич, настоятель катедралі української православної церкви св. Володимира.

Відправа та саме посвячення дому, що тільки недавно перейшов у власність української кредитівки, зробили глибоке враження на всіх учасників, які на початку зібралися в урядових приміщеннях кредитівки в партері, а опісля перейшли на другий поверх, де у двох великих залях відбулася я друга частина імпрези: гостина та привітальні промови.

У меншій залі, призначеній для молодих членів кредитівки, які гуртуються під назвою „Молода Громада", були застелені столи всім добром, яке підготовили пані-членкині кредитівки (М. Карпевич, Є. Корчинська, Й. Лень, М. Погорецька, Л. Раковська, Євст. Шуган, Н. Канюга, М. Лозинська, та М. Ржепецька).

У другій великій залі, що її винаймає Союз Українок Америки, зібралися приявні на гутірку та на продовження урочистостей. Зібрання привітав голова кредитівки Юліян Ревай, який висказав обом парохам подяку від імени дирекції та всіх учасників — за посвячення дому та попросив поблагословити божі дари на столах, а присутніх запросив на перекуску і каву.

Після перекуски гості зібралися у великій залі, де голова всім представив репрезентантів поодиноких організацій, переповів про заснування кредитівки в 1951 р., коли зібралося 37 членів „Самопомочі", які склали майже $350, а тепер та сама кредитівка з Божою поміччю виросла на вісім мільйонів актив, а протягом минулих 22 років та сама кредитівка видала членам у чотирьох тисячах випадків понад двадцять мільйонів дол. позичок.

Отець д-р Володимир Гавліч, ігумен ЧСВВ, парох церкви св. Юра, після відправи посвячує дім. Коло нього стоять о. митрат Іван Данилевич, настоятель української катедральної православної церкви св. Володимира

Голова ще переповів історію купівлі дому та представив архітекта І. Жуковського (який виготовив проєкт на перебудову) та контракторів Ів. Лозового і Матичака.

Секретар кредитівки адвокат Іван Флис представив і привітав репрезентантів американської адміністрації, між якими були Леон Шварц з дружиною — від Крайової Адміністрації кредитових кооператив, Т. Май від КЮНА, Говард Морґан з дружиною від Стейтової Ліги кредитівок.

Іванна Рожанківська передала привітання та побажання від УККА, висловивши подяку за те, що кредитівка відпустила для СУА велику залю та канцелярію для редакції.

Андрій Заліско, керівник православної кредитівки запевнив старшу посестру-кредитівку про дружню кооперативну співпрацю. Архітект Іван Жуковський підкреслив важливе вирозуміння з боку дирекції, що прийняла проєкт українського архітекта та всю працю перебудови передала в руки українських контракторів. Перебудову на загальне вдоволення, виконав контрактор Іван Лозовий, а електричну інсталяцію перевела фірма МБМ Електрік, тобто Матичак і син.

Отець д-р Володимир Гавліч у привітанні згадав про видатну фінансову допомогу від кредитівки (востаннє на кошти ремонту школи) та підкреслив вирозуміння, що його кредитівка виявляє у відношенні до шкіл та церкви св. Юра.

Отець митрат Іван Данилевич, якого супроводила пані-матка Наталія, висловив радість з приводу нової української посілости в Ню Йорку, привітав кредитівку як репрезентантку українського економічно-фінансового життя бажаючи їй успіхів.

В імені спонзора кредитівки, яким є ОУА „Самопоміч" — Відділ в Ню Йорку, склав привітання радник Богдан Ластовецький, голова Відділу в Ню Йорку, який висловив повне довір'я у дальший ріст кредитівки, обіцюючи повну підтримку спонзора.

З приводу посвячення дому кредитівка отримала численні письмові та телеграфічні привітання.

Із нагоди посвячення дому Сідни Аксельфорд, президент Національного банку Північної Америки з привітанням та побажанням надіслав пальму „свреку".

Численні українські організації вислали своїх представників.

Надзвичайно привітну родинну імпрезу кредитівки закінчено відспіванням „Достойно єсть", але деякі гості залишилися ще до пізніх годин у дружній товариській гутірці.

Для повної інформації згадати б, що дім під числом 108 на Другій евеню кредитівка „Самопоміч" купила від Жидівського Позичкового Т-ва, яке перенесло свій осідок на 42 вул.

Ю. Мирчак

ПАСТОРИ Д. МАРІЙЧУК ПЕРЕОБРАНИЙ

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

рез Трансмісове Радіо в Монте Карльо два рази в тижні.

Крім згаданих нарад, під час З'їзду відбулись Богослуження для старших і молоді, яка чисельно взяла участь в Конвенції. В часі Богослужень Божим словом служили пастори і проповідники з ЗСА і гості з інших країн. Проповіді були, очевидно, на релігійні теми, але були й слова високого патріотизму. Проповідники весь час у проповідях, і в молитвах згадували поневолену, але не скорену Україну, нищення українських Церков на рідних землях, переслідування і арешти віруючих українців, русифікацію та нищення українських історичних надбань. В часі Богослужень співали мішані хори з чикаґівської і філядельфійської церков. Були виступи молоді з сольоспівами, дуетами, деклямаціями та грою на інструментах.

Під час З'їзду відбулись рівнож річні наради Об'єднання Сестер і Гуртків Молоді. В висліді тих нарад на голову Об'єднання Сестер переобрано Катерину П'ятковську, а на голову Гуртків Молоді переобрано Василя Галича.

В часі З'їзду діяла Резолюційна Комісія, яку очолив д-р Лев Жабко Потапович. Згадана Комісія запропонувала З'їздові резолюцію, яка гостро засуджує Совєтський Союз за переслідування християн в Україні, за русифікацію та арешти і знущання над тими, що вимагають української мови в урядах..

З'їзд - Конвенцію вітали різні представники та гості, а від УНС і „Свободи" устний привіт склав головний радний і асистент керівника організаційного Відділу Степан Гавриш. У відповідь на привітання УНСоюзу президент Дмитро Марійчук заявив, що Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков у ЗСА відноситься до УНС з найбільшим респектом і пошаною за соборне трактування Об'єднання, яке він очолює. Він рівнож передав найкращі побажання для ювілятки „Свободи" в її 80-річчя.

Слід відмітити, що як наради, Богослужби, проповіді, виступи хорів, сольоспіви та деклямації проходили виключно українською мовою.

ВІК ДИТИНИ МІЖ 3 І 5 РОКОМ ЖИТТЯ — ЦЕ ЧАС, КОЛИ ДИТИНА ДІСТАЄ ВСЕ, ЧИМ ВОНА БУДЕ В ДОРОСЛОМУ ВІЦІ. ЦЕЙ ЧАС ТРИВАЄ ДУЖЕ КОРОТКО — НЕ ПРОГАЙНУЙТЕ ЙОГО ДЛЯ ДОБРА ВАШОЇ РІДНОЇ ДИТИНИ!

З глибоким смутком повідомляємо Друзів і Знайомих, що у вівторок, 4-го вересня 1973 року, заснув на віки на 81-му році життя, Найдорожчий наш ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.

ПАВЛО ДЕМИДОВИЧ КАЛИНОВСЬКИЙ

майор Армії УНР, учасник Першого Зимового Походу. Лицар Залізного Хреста.

Тіло Покійного спочиває в похоронному заведенні Schimunek у Балтиморі.

ПАНАХИДИ в середу, 5-го вересня, о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні і в четвер, 6-го вересня, о год. 7:30 вечером у церкві св. Архистратига Михаїла.

ПОХОРОН у п'ятницю, 7-го вересня 1973 р. о год. 1-ій по полудні з церкви св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж., на місцевий Український Православний Цвинтар.

Горем прибиті:

дружина — ОКСАНА з САЛІКОВСЬКИХ
доньки: ІРИНА КИРИЛОВ з чоловіком МИКОЛОЮ та донечкою МАРТУСЕЮ
та мґр. НІНА БЕНҐС з чоловіком ГЕРБЕРТОМ

Замість квітів на могилу, прохаємо складати пожертви на Український Православний Осередок в Бавнд Бруку та на Суспільну Службу Комбатантів.

В П'ЯТУ ОСОБЛИВО СУМНУ І ЖАЛІСНУ ДЛЯ МЕНЕ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Дорогої і Невіджалуваної ДРУЖИНИ

МАРІЇ ШАДИНСЬКОЇ

відбудуться

у вівторок, 11-го вересня 1973 року

о 10-ій годині ранку в Церкві-Пам'ятнику СВ. АНДРІЯ в БАВНД БРУК, Н. Дж. —

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

а після неї там же на цвинтарі —

ПАНАХИДА

ЗА СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ;

в неділю, 16-го вересня 1973 року

в Церкві СВ. ПОКРОВИ, Північ 12-та вул. у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.,, зразу після Служби Божої —

ПАНАХИДА

ЗА СПОКІЙ ДУШІ СПОЧИЛОЇ
Ласкаво прошу про участь в Богослуженнях і про молитви за спокій Її душі.
Протоієрей СТАХІЙ ШАДИНСЬКИЙ — муж

Ділимося сумною вісткою з Членами В-ва „Червона Калина" і Українським Громадянством, що дня 30-го липня 1973 р. на 91-му році життя, відійшов у Вічність

ЖИГМОНТ БОГДАН ОЛЕКСИН

Кол. Сотник УСС, учасник визвольних змагань в рядах Леґіону УСС і УГА.

Тлінні Останки поховано дня 2-го серпня 1973 р. на цвинтарі при церкві св. Андрія, Парма, Огайо.

РАДА ДИРЕКТОРІВ В-ВА „ЧЕРВОНА КАЛИНА"

Ділимося сумною вісткою з Членами Братства УСС і Українським Громадянством, що дня 30-го липня 1973 р. на 91-му році життя, відійшов у Вічність

ЖИГМОНТ БОГДАН ОЛЕКСИН

кол. сотник УСС, учасник визвольних змагань в рядах Леґіону УСС і УГА.

Тлінні Останки поховано дня 2-го серпня 1973 р. на цвинтарі при церкві св. Андрія, Парма, Огайо.

ГОЛОВНА РАДА БРАТСТВА УСС

Увага! Ню Йорк і околиця! Увага!

Наука в Школі Українознавства Т-ва Самопоміч у Ню Йорку РОЗПОЧНЕТЬСЯ в суботу, 15-го вересня 1973 року

Всі учні повинні прибути до школи в годині 8-ій 45 мін. рано, бо перед 9-ою годиною відійдуть зорганізовано до церкви на Богослуження. По Богослуженні відбуватимуть ще шкільні заняття.

Вписи до всіх кляс відбуватимуться в днях від 7-го до 15-го вересня в домівці Т-ва Самопоміч (98 Друга Евня), в годинах урядових.

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ

ПОВІДОМЛЕННЯ

З незалежних від нас причин — досі не появився у „Вістях Комбатанта" подрібний виказ по місцевостях з минулорічної листопадової збірки Дару Українському Воєнному Інвалідові, тому подаємо до загального відома, що в листопадовій збірці за 1972 р. осягнено 16,307.30 долярів, а в тім часі уділено допомог 235 особам на загальну суму 14,271.10 дол., остало до резервового фонду 2,036.20 дол.

СУСПІЛЬНА СЛУЖБА КОМБАТАНТІВ

Л. ЛУЦІВ
ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА
Ціна 80 центів
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

Субота, 15-го вересня 1973 року год. 8:30 веч.

МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА

ТЕНІСОВИЙ ТУРНІР УНСОЮЗУ „16" і „8" НАЙКРАЩИХ

Субота і неділя, 15-го і 16-го вересня 1973 року на СОЮЗІВЦІ

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

З НАГОДИ 80-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

Субота, 15-го вересня – МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА. Танцювальна група Петра Марунчака, Монтреаль, Канада.
Оркестра „Рушничок", яка гратиме також під час забави і вибір

МІС СОЮЗІВКИ НА 1974 РІК

Просимо Округи і Відділи організувати прогульки на цей день.

„ХОЛОДНА ВІЙНА" ТРИВАЄ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

країни" — а це значить, що вони мусять бути строго контрольовані обмежені — розуміється, якщо йдеться про комуністичний бльок держав.

Заперечення Кремлем людських прав і контактів для своїх громадян, — пише відомий американський політичний коментатор Роберт Бові, член Гарвардського центру для закордонних справ — сильно зменшують вигляди на покращання міжнародних відносин у світі. Вільна виміна людей й інформацій, твердить він, є головною підставою для довір'я і співпраці між Сходом і Заходом.

Західні політичні коментатори твердять, що ще пройде багато часу, заки совєтські ватажки погодяться на бодай деяке зменшення перешкод для вільної виміни людей й інформацій із Заходом. Це дуже тісно пов'язане із залежністю кремлівського й східньоевропейських комуністичних режимів від здушення їх внутрішньої опозиції та запевнення однопартійного панування в їхніх країнах. Більші зміни в тому напрямі можливі аж тоді, коли комуністичні режими будуть впевнені, що їм вже не загрожує жадна небезпека бунту проти них їхніх власних суспільств. Ясно, що заки це станеться, то пройде багато часу. Це рівнож багато буде залежати від зовнішніх обставин.

Для скріплення сил, які борються за збільшення людських свобод у більші комуністичних державах, а в головній мірі в СССР, діють такі фактори, — пише далі цей американський коментатор, — як радіовисильні „Радіо Европа", „Голос Америки" та інші засоби масового зв'язку, які висилають свої програми до Совєтського Союзу і комуністичних країн східньої і південної Европи. Гостра кампанія Кремлю проти всіх західніх радіовисилень, що, мовляв, „вони шкодять духові порозуміння" між Сходом і Заходом, найкраще свідчать саме про їх велику корисність для вільного світу і тому ніяк не можна їх зменшувати, чи цілком ліквідувати — а цілком навпаки: розбудовувати й зміцнювати. Твердження сенатора Фулбрайта, що ці радіовисильні є, мовляв, „залишками холодної війни" і їх треба ліквідувати — помилкові й шкідливі. Якраз ці радіопересилання з вільного світу, пише Р. Бові, мають дуже великий вплив на еволюцію відносин в Совєтському Союзі і всіх східньо-европейських країнах і їх треба за всяку ціну вдержувати і продовжувати.

Західні політичні коментатори пишуть, що наради другої фази Конференції европейської безпеки і співпраці дають Заходові добру нагоду робити натиск на Москву, щоб вимогти від неї поступки відносно виміни людей й інформацій між Сходом і Заходом. Як натиск на Кремль, Захід повинен зручно використати залежність Москви від торгівлі і технологічної допомоги від Заходу. Західні політичні провідники повинні поставити кремлівським ватажкам вимогу: будемо торгувати з вами і допоможемо вам нашою технологією тільки тоді, якщо ви погодитеся на наші вимоги відносно виміни людей й інформацій. А що такий натиск на Москву може допомогти, вказує успішний приклад із вимогою на еміграцію жидів з СССР до Ізраїлю.

Чи Захід буде натискати на Москву тими засобами, що їх радять деякі розумні західні коментатори, чи піде на повну капітуляцію перед Кремлем і прийме всі його вимоги — покаже друга фаза Конференції для европейської безпеки і співпраці, яка має бути скликана цього місяця у Відні.

ШКІЛЬНІ ПІДРУЧНИКИ

ЗАТВЕРДЖЕНІ ШКІЛЬНИМИ РАДАМИ НА 1973-74 ШКІЛЬНИЙ РІК

Новий Буквар і перша Читанка	2.00
Буквар для англомовних кляс	$1.50
К. Кисілевський: Вивчаймо українську мову	1.20
К. Кисілевський: Правописні листки для II і вищих років навчання	0.75
К. Кисілевський: Вивчаймо українську мову, правописні і граматичні вправи для 4-го і 5-го років навчання	1.50
В. Романенчук: Українська читанка для II року навчання української мови	2.20
Третя читанка для III року навчання	2.50
Четверта читанка для IV року навчання	2.50
К. Кисілевський: Українська читанка для V року навчання української мови	2.20
К. Кисілевський: Українська читанка для VI року навчання української мови	3.00
М. Овчаренко: Українська читанка „Золоті Ворота" для VII року навчання	5.00
К. Кисілевський: Хрестоматія з української літератури, для VIII і вищих років навчання	4.50
В. Радзикевич: Історія української літератури, для VIII і вищих років навчання	3.50
В. Панейко: Граматика української мови	4.00
К. Кисілевський: Граматика української мови	1.00
Український правопис	1.50
В. Янів: Нарис української культури для VIII і вищих років навчання	3.00
В. Лончина: Українська культура	3.00
І. К.: Історія України (для початкових кляс)	1.50
І. Крип'якевич: Історія України для V року	1.50
І. Крип'якевич — М. Дольницький: Історія України (нове видання, з доповненнями і примітками д-ра П. Ісаїва), стор. 265	5.00
С. Рудницький: Початкова географія України	2.00
М. Дольницький: Географія України (нове видання, з кольоровою „Фізичною картою України")	2.00
Фізична карта України, 1:5 млн., кольорова	0.70
Е. Жарський: Географія — Природа України	2.50
Географічні зошити (контурові карти України для вправ) для всіх років навчання з „Додатком" до „зошита"	2.50
С. Чорний: Англомовні вправи навчання української мови в англомовних клясах	1.50
Господарство України — Заняття з господарства України (зошит для вправ)	1.50
І. К.: Історія України — короткий огляд для початкових кляс	1.50
І. К.: History of Ukraine (для англомовних кляс)	1.50
Читанка ч. I — Вправи з читання	1.50

ШКІЛЬНА ЛЕКТУРА:

П. Куліш: Чорна Рада	1.00
І. Франко: Захар Беркут	1.00
І. Франко: Борислав сміється	1.00
В. Модрич-Верган, В. Симоненко	1.00
І. Багряний: Тигролови	1.20
М. Вовчок: Інститутка	1.00
П. Мирний: Хіба ревуть воли	1.00
Л. Українка: Бояриня	1.20
І. Нечуй-Левицький: Микола Джеря	1.00

ПЕДАГОГІЧНІ КУРСИ (Конспекти викладів)

М. Семчишин: Навчання мови (в англомовних клясах)	1.00
К. Кисілевський: Методика навчання української мови й літератури	3.50
Загальна дидактика	2.50
Географія України, I част.	2.50
Географія України, II частина	2.50
Загальна педагогіка, I част.	2.00
Історичні основи виховання	2.50
Виховна психологія	2.50
Методичні завваги до навчання географії	1.00
Диктат та його методика	1.00
І. Крип'якевич — І. Холмський: Історія України, 1971, стор. 372	6.50
Курс працівників дошкілля	2.50
Українська Виховна Система	1.00

АДМІНІСТРАЦІЯ

Шкільні каталоги	1.50
Шкільні денники	2.00
Свідоцтва	0.15
Вписові карти	0.15

Замовлення висилати на адресу:

Educational Council - U.C.C.A.
P.O. Box 391 — Cooper Sta.
NEW YORK, N.Y. 10003

ЧИ ВАША ДИТИНА ХОДИТЬ ДО УКРАЇНСЬКОЇ СВІТЛИЧКИ? ЗВЕРНІТЬСЯ У ЦІЙ СПРАВІ ДО ВИХОВНОЇ РЕФЕРЕНТКИ ВІДДІЛУ СУА, ЩО Є У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТІ.

Різне

ТЕПЕР Є ЧАС ВЧИТИСЯ ПО-АНГЛІЙСЬКИ
NYU може допомогти
Вам навчитися говорити по-англійськи, читати і писати на протязі 14 тижнів.
Наука вдень, вечорами або в суботи.
Поміркована оплата і догідні години.
Наука починається 18-го вересня.
Telephone 598-3931

THE AMERICAN LANGUAGE INSTITUTE
1 Washington Square North
New York, N.Y. 10003

ШЕВЧЕНКОВІ ДУМИ І ПІСНІ
Англ. і укр. тексти
Ціна 80 центів
"SVOBODA"
Jersey City, N.J. 07303
81-83 Grand Street

REAL ESTATE

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ БУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ звертайтеся до УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ:
GEMINI REAL ESTATE CO.
98 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel.: 477-6406

Whippany, N.J.
ЧУДОВИЙ —
4 СПАЛЬНІ ДІМ
3 лазнички, зимова і літня кухня, вітальня, їдальня, відпочинкова кімната, мурований патіо з барбекю. Величезна площа з овочевими деревами.
За домовленням тел.
(201) 887-3116

POUGHQUAG, TOWN OF BEEKMAN. This exec. estate must be settled. "Golden Vista" is being offered at a sacrif. of $82,000. This 10 rm. mod. ranch w./3000 sq. ft. of lux. liv. space is loc. only 1½ hr. from Manh. and 15 min. ctr. Poughkeepsie in Clove Valley Area on 3.8 acres of land. The 25x30' LR. has a 14' hand-hewn beam ceil. & boasts a 12' fpl. flanked by 8' built in display cases for collector's items. The 3 huge BR's have more than ample closet space & the mstr. BR. has a pvt. bath & walk-in closet. You will find a kit. w/built-in dishwshr., oven range, refrif. & kitchen. Aid home serv. ctr. + plenty of elbow room. There is also a lge. din. rm., den w./fieldstone fpl. & library. The full bsmt. contains a wine cellar, veg. bin, work shop, cedar closet & lndry. area. On the premises is a det. 2 car gar. w./7,800 sq. ft. driveway, barn, kennel & 2½ acres of fenced-in Kentucky pasture land.
(914) 255-9618

GLEN SPEY AREA
COUNTRY & LAKE PROPERTIES
Call: Gibson McKean
DAVIS R. CHANT REALTORS
Eldred, N.Y. (914) 956-8426

HARDWARE STORE
Знаменитe положення, в укр. дільниці Vailburg-Newark, понад 40 р. існування, продається враз з мурованим будинком, зі 7-ми склепами. Пошукує евентуально спільника до купна.
DNISTER INC.
REAL ESTATE
769 Sanford Ave., Newark, N.J.
(201) 374-6334
або веч. (201) 375-5535

Різне

Виконую добру і солідну **ПРАЦЮ**
Оббиваю стіни деревом (panelling), вставлювання готових стін, стель і підлоги, перебудовування кухонних кабінетів, виправлювання форм вікон, вставлення вікон і дверей.
(212) 441-3895, по 6 год. веч.

Business Opportunity

ПЕКАРНЯ
85% гуртова продаж, оборот $170,000 річно. Засн. тому 50 р. Гарна крамниця. Власник відходить на пенсію. $35,000 повна ціна. $20.000 готівки, решта на сплати.
BROAD RIVER BAKERY
126 New Canaan Avenue
Norwalk, Conn. 06850
Call eves. only — 6am - 9 pm
(203) 847-3052

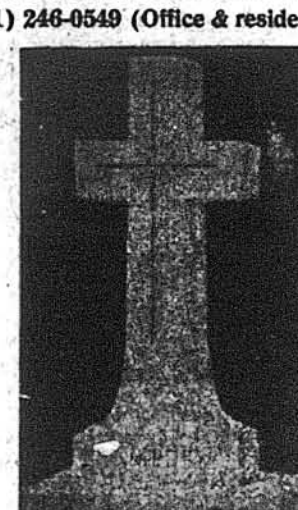
GOLDEN OPPTY-REST
in lg shopping ctr; $10,000 wkly, could, be double, lease 15 yrs rent $960 mo. Incl gas, light, water, heat & parking, no competition. Require $100,000 cash. Call days 212 721-3336; eves 274-6343.

HELP WANTED MALE

КРЕСЛЯРІ (DRAFTSMEN)
Робітня рур вимагає досвідчених, прецизійної праці при рурах і їх перевірці. Всі бенефіти, платня залежить від досвіду. Голоситись —
CHARLES S. GUYON
(201) 485-1800

WAREHOUSEMEN
Shipping and receiving department. Full case-stocker. Benefits — Blue Cross/Blue Shield with Rider J, vacation, 11 paid holidays and other benefits.
Starting rate $2.50 per hour
Call 276-7000
KETCHUM DISTRIBUTORS
40 South Avenue, W. Cranford, N.J.

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence)

SOUTH BOUND BROOK MONUMENT CO.
Власник Ю. БЕЗСОНІВ
- Авторизовані репрезентанти, виконавців гранітних робіт пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні.
- Приймаємо замовлення й ставимо граніті й мармурові пам'ятники мавзолеї, статуї, рівнож у бронзі, огорожі й лави на всіх цвинтарях.

Office and Residence:
Box 445 A, Cedar Grove Rd., Somerset, N.J. 08873
(напроти „Українського Села", у віддалі 3-ох хвилин від Церкви-Пам'ятника)
Mailing Address:
P.O. Box 316, So. Bound Brook, N.J. 08880
Displays:
127 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880

Складати гроші чи позичати найкорисніше
У ФЕДЕРАЛЬНІЙ КРЕДИТОВІЙ КООПЕРАТИВІ
САМОПОМІЧ в НЮ ЙОРКУ
- ДИВІДЕНДА від членських ощадностей у ВИСОТІ 5.25% РІЧНО.
- Виплачуємо ЧВЕРТЬРІЧНО.
- Забезпечення на життя відповідно до суми ощадностей аж до висоти $1,000.00.
- Федеральне забезпечення ощадностей до висоти $20,000.00 на одного члена.
- ПОЗИЧКИ ДО СПЛАТИ В ДОГІДНИХ РАТАХ І НА НИЗЬКІ ВІДСОТКИ — забезпечені на випадок смерти, а також на випадок тривалої непрацездатности — ДО ВИСОТИ $10,000.00.

АДРЕСА:
SELF RELIANCE (N.Y.) FEDERAL CREDIT UNION
108 Second Avenue • New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 473-7310

У НЮ ОРЛІНСІ, ЛЮІЗІЯНА, поліція арештувала Германа Белла, якого підозрівають у вбитті двох нюйоркських поліцаїв у 1971-му році. Белл є членом так званої „Чорної Визвольної Армії", яка є підпільною терористичною організацією радикальних неґрів. Поліція твердить, що 21-го травня 1971-го року Белл і чотири інші члени „Чорної Визвольної Армії" застрілили в Гарлемі двох поліцаїв, Джозефа Піядженті та Вейверлі Джоунса. Із арештом Германа Белла, всі 5 підозрілих в цьому злочині є в руках поліції. Германа Белла також підозрівають у вбитті двох інших нюйоркських поліцаїв у січні 1972-го року, хоч за цей злочин він ще не був офіційно обвинувачений.

МИКОЛА ПОНЕДІЛОК
РЯТУЙТЕ МОЮ ДУШУ
Повість
- 304 сторінок — 27 розділів — кожний з них становить окрему цілість.
- Передмова Юрія Клиновога.
- Обкладинка та 28 односторінкових ілюстрацій Едварда Козака - Еко.

Ціна: $3.00. Пересилка: 21 ¢ від примірника. Замовляючі зі стейту Ню Джерзі додатково платять 5% стейтового податку. В Канаду висилаємо по одержанню повної належної суми. Належність слати чеками або поштовими переказами:
- SVOBODA, 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303.

У НАШІЙ КНИГАРНІ МОЖНА НАВУТИ:
Валентин Сімянців:
Студентські Часи $3.00
Спогади Богданівця $1.00
SVOBODA
81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ В НАЙСТАРШІЙ ЩАДНИЦІ КЛІВЛЕНДУ

WEST SIDE FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

ОСНОВАНА 1886
- Тут Ваші гроші гарантовані високим резервовим фондом.
- Тут Ваші гроші обезпечені Державною Агенцією F.S.L.I.C. до $20,000.
- Тут Ваші гроші одержують високі відсотки виплачувані чотири рази в рік, обраховувані щоденно від дня депозиту до дня виплати.
- Тут маєте великий вибір щадничих конт і сертифікатів.
- Тут можете легко щадити через пошту — ми оплачуємо кошта пересилки.
- Тут знайдете одиноку велику фінансову установу, яка для підкреслення тісного зв'язку з українською громадою, формально називає одну свою філію "Ukrainian Office".
- Тут можете свої справи залагодити в українській мові.

ПЛАТИМО ВИСОКІ ВІДСОТКИ НА ОЩАДНОСТІ

5% — Щоденні відсотки на щадниче конто — від дня депозиту до дня виплати — платні що три місяці.

ЩАДНИЧІ СЕРТИФІКАТИ 5¼% 5¾% 6%

5¼% — Відсотки на Діямантове Щадниче Конто — платне квартально.

ЦЕНТРАЛЯ:
21500 Lorain Road, Cleveland, Ohio 44126

ФІЛІЇ:
Середмістя 345 Euclid Avenue
Парма 5839 Ridge Road
Українська філія 2190 Professor Street
North Royalton 6465 Royalton Road
W. 25th Street 2025 W. 25th Street
Vermilion 4400 Liberty Avenue
1500 Pearl Road, Brunswick
МАЙНО: 152,000,000

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: (212) 475-7430
ВИСИЛАЄ ПАЧКИ З ОДЯГОМ І ХАРЧАМИ В УКРАЇНУ І ДО СССР. Маємо на складі все потрібне до висилки. Посилаємо також РУБЛЕВІ ЦЕРТИФІКАТИ, АВТА, МОТОЦИКЛИ, ХОЛОДИЛЬНИКИ І ТЕЛЕВІЗОРИ. Урядові години: від понед. до п'ятниці 8:30-6:00 веч., в суботу 8:30-5:00.

ДО ВИНАЙМУ
СТУДЕНТОВІ УКРАЇНЦЕВІ
хочу винайняти кімнату, в околиці Колюмбійського Університету.
Тел. 5-9 веч.
(212) MO 2-6467

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ
ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ
ЗІЛЛЯ
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND # 6
а вже за кілька годин ваш дальше слідуючого дня почуєтесь ліпше.
Це зілля ділає дуже скоро і є дуже помічне в слідуючих недугах: кваси жолудка, запір, нестравність, гази, відбивання, завороти голови, біль у крижах і інші недомагання.
Ціна одної пачки $10.00, а якщо хочете для своїх приятелів, тоді 2 пачки тільки — $15.00.
Якщо Ви незадоволені протягом 24-48 годин, зверніть пачку, а гроші будуть Вам сейчас повернені.
Пишіть зараз, долучуючи чек або моні ордер на адресу:
THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street, Newark, N.J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 8-го ВЕРЕСНЯ 1973 р.

ЧИКАГО, Ілл. Місячні збори В-ва св. ап. Петра і Павла 220 Відд. о год. 7-ій веч. при 1915 West 51st St. — В. М. Влідий, секр.

Funeral Directors

Theodore WOLININ, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10003
Tel.: GR 5-1447
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3362 Boston Rd.
NEW YORK, N.Y. 10469
Tel.: 882-2475
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Заміщує злагіднюванні похорони в каплицях, належних в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ТАРЗАН, Ч. 6989. Каану пізнає ніж свого племени

Ой, Тарзане!.. Це було страшно. — Він старався вбити мене, але втік, коли ти прийшов!

Мені прикро сказати, що це є мисливський ніж воїнів мого племени! Я мушу вернутися до мого села та... — Ні, Каану! Ти залишися тут. — Вони не слухали твоїх порад у минулому! Я постараюся переконати твого батька, щоб ціле племʼя було щеплене!.. Може тоді вони перестануть робити свої наскоки на нашу клініку!